

# Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)  
Asociațiunea pentru literatura română și  
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

**Abonamentul :**

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei  
luni 120 Lei. — Pentru străinătate un an  
900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.  
Ziarul apare Marțea și Vineria.

**Correspondențele**

să se adreseze Redacției Telegraful Român  
Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-  
francate se refuză.  
Articole nepublicate nu se înapoiază.

**Prețul inserțiunilor :**

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-  
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

**Abonamentele și inserțiunile**

să se adreseze Administrației ziarului Tele-  
graful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45.

## Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi

— Discurs rostit de I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan la congresul general al „Frăției ortodoxe române”,  
ținut la Cluj, în 5 Martie (Dumineca Ortodoxiei) 1933 —

Ideea care ne-a întrunit în această adunare era de mult o dorință generală a sufletelor noastre. Felicit comitetul de inițiativă pentru că a avut fericita inspirație de a-i da la vreme cuvânt, pe care trimițându-l dela om la om în tot cuprinsul mitropoliei noastre ardelene, ne-a chemat să facem, în chiar Dumineca Ortodoxiei, această demnă și impunătoare afirmare a conștiinței noastre de creștini ortodocși. Ierarhi, preoți și poporul credincios din toate straturile — ziua de astăzi, cu grija și cu povara ei, ne găsește din nou în indisolubila comunitate sufletească, cum totdeauna am fost, pe temelia nebiruită a credinței și în jurul altarului bisericii noastre strămoșești.

**Duhul Mitropolitului Andrei**

În clipa aceasta parcă simțim cu toții, cum din împărăția dreptilor se desprinde gândul și duhul ocrotitor al mitropolitului Andrei și sălășluindu-se între noi și deslușindu-ne vrerea sufletelor, întors către Stăpânul ceresc, îi zice: Aceștia sunt *Biserica cea vie* a Ta, Hristoase Dumnezeu, care cutremurându-se de misterul izbăvitoare Tale iubiri răstignită pe Golgota, a stat în răscrucea patimilor și a suferințelor sute de ani, dar Tu le-ai hărăzit să vadă lumina Învierii și a Libertății — și acum, ca odinioară apostolii Tăi strânși în „casa cea de sus”, așteaptă o nouă revărsare de Duh Sfânt pe care să o cobori peste ei și prin ei peste Țara Făgăduinții pe care le-ai dat-o lor.

Și numai faptul întrunirii noastre de astăzi constituie o mărturisire de credință. Crezul nostru pornește din luminile creștinismului ortodox și se îndreaptă către nevoile și frământările vieții noastre prezente. N'am venit aici să cerem protecția unor interese egoiste. Nu! Și de astădată, ca întotdeauna, Biserica noastră, prin așezămintele, prin slujitorii și prin poporul ei reprezintă cele mai superioare interese și aspirațiuni ale sufletului românesc.

**Nu suntem clericali!**

Declar răspicat și în auzul tuturor că noi nu suntem clericali și n'am venit să ocrotim asemenea tendințe, fiindcă nu le avem în sufletele noastre și

caracterul ca și tradiția noastră le refuză categoric. Clericalismul este o noțiune politică importată din Apus, unde biserica în evul mediu a urmărit tendințe de supremație asupra puterii civile, iar preoția s'a constituit în clasă privilegiată, cu scopuri de dominațiune, alături de aristocrație. Când pe urmă statul modern a început a se trezi la conștiința drepturilor sale și privilegiile de clasă au fost rând pe rând desființate, atunci preoția de acolo a intrat în luptă prin mijloace și organizațiuni politice, ca să-și apere situațiunea privilegiată, ce o deținea. Acolo au existat, prin urmare, antecedente istorice cari au dat naștere clericalismului.

Dar noi ce privilegii să apărăm? Nu este o crudă ironie a vorbi de privilegii mai ales aici în Ardeal? Dar n'a stat Biserica noastră și slujitorii ei veacuri de-a rândul alături de țăranul iobag? Și n'a izbit înaintea tuturor pe ierarhii și pe preoții noștri mânia brutală a celorce voiau să ne desființeze neamul? Acesta este singurul, dar marele și gloriosul nostru privilegiu moral: de a fi suferit în rând cu poporul pe care l-am păstrat, făcându-ne una cu durerile lui!

Și atunci de ce să fim clericali? Ca să ne ocrotim latifundiile pe cari nici odată nu le-am avut? Să apărăm privilegiile de cari nici când n'am fost împărțășiți? O nu, toiagul nostru de păstorie n'a însemnat putere de stăpânire feudală, ci a fost *steagul sfânt al credinței*, în jurul căruia s'a strâns în șireaguri de dârză rezistență un popor întreg, făcând să-i bată inima la fel și închiegându-l într-o singură voință, în mijlocul urgiei prin care a trecut. Suntem în dreptul nostru să avertizăm pe cei ce ne acuză de clericalism, să-și clarifice noțiunea și să nu-și bată joc de un trecut plin de suferințe!

Dar astăzi, în țara noastră liberă, am reclamat noi vre-odată situațiuni privilegiate? Dar n'am cerut într-una să fim așezați măcar în egalitate de drepturi cu cultele minoritare dintre noi? O, acesta e un dureros capitol al revendicărilor noastre în numele sfintei dreptăți! Dar merg mai departe: N'am fost noi aceia cari am militat pentru aceea largă interpretare a normelor canonice, care în constituțiunea Bisericii cheamă la colaborare

elementul mirenesc? *Clericali noi*, cari prin așezarea șaguniană ne-am întors la instituțiunile creștinismului primar, cu gândul ca să facem cât mai strânse legăturile Bisericii cu poporul credincios al ei și să o păstrăm pe seama tuturor ca aierul pe care-l înghițim cu toții?! Vă făgăduiesc că, dacă și-ar face cândva la noi apariția tendințe clericale, cari să ne izoleze de obștea mare a credincioșilor și să ne facă odioși înaintea ei, am să alcătuiesc o molitvă nouă pentru scoaterea unui asemenea duh necurat.

**Mirenii în Biserică**

E momentul ca în mijlocul acestei adunări, care înseamnă o conștiință ridicare a mirenilor noștri pentru ideile spirituale ale Bisericii, să fac în numele meu, al fraților mei ierarhi și a iubitei noastre preoții, declarațiunea solemnă, că noi cei dintâi ne simțim datori să apărăm drepturile ce se cuvin mirenilor în Biserica noastră. Este aceasta o datorie de conștiință și în același timp un obligament de nobleță, pentru că dacă au fost buni mirenii pentru apărarea Bisericii în vremuri grele, nu-i cu dreptate și nu-i frumos să le spunem astăzi, că locul lor ar fi mai către ușă. Mai pot veni vremuri grele și ele sunt de față și astăzi; dar independent de răutatea vremilor noi apărăm drepturile ce se cuvin mirenilor și avem nevoie de colaborarea lor, *fiindcă sunt parte constitutivă a Bisericii*.

**Sensul laicizării**

Când acesta este punctul de vedere pe care-l reprezentăm, din altă parte ni se spune iarăși sub formă de acuză: Nu vedeți că ne laicizați și ne protestantizați Biserica?

Răspunsul la această obiecțiune pe mine nu mă aduce în perplexitate, pentru că eu sub *laicizare* înțeleg altceva decât participarea elementului mirenesc în anumite corporațiuni dela conducerea Bisericii. Altfel, după logica pârașilor noștri, ar trebui să se admită că Biserica este laicizată prin simplul fapt că numărul covârșitor al membrilor ei i-l dau mirenii. Dar eu sub *laicizare* înțeleg un mod de a vedea, înțeleg o *mentalitate* care nu se inspiră din principiile religioase-morale ale Bisericii, nu are în vedere sco-

purile spirituale ale ei, ci e aservită unor interese de altă natură și ascultând de acestea introduce în viața bisericească o atmosferă pământească, nu pe aceea a împărăției lui Dumnezeu. Dar această mentalitate poate fi împărtășită nu numai de mireni, ci și de preoți, și ea se înstăpânește din diferite cauze în legătură cu spiritul general al unui timp, cu deosebire însă acolo unde lipsește un viu apostolat al idealului creștin.

Nu încapă nici o îndoială că Biserica ortodoxă este Biserică ierarhică. *Slujba preoției* este din orânduire divină, ca în puterea darului de sus să fie mijlocitoarea adevărului și a grației supranaturale. Ei i-a spus Mântuitorul lumii cuvântul de-a merge să boteze toate neamurile „învățându-le să păzească toate” câte ne-a poruncit El nouă. Ea are covârșitoarea răspundere, care trebuie să-i apese conștiința cu greutatea unei misiuni divine, de a conduce sufletele la mântuire. Dar să nu uităm nici cealaltă dogmă a ortodoxiei, că Duhul Sfânt e cu Biserica în *totalitatea ei*, povățuindu-o și inspirând-o. Harisma Lui nuse oprește la barierele ierarhiei, ci trece tot atât de vie și binefăcătoare dincolo de ele, revărsându-se în unde sfinte și asupra drept credinciosului popor al Bisericii lui Dumnezeu. Amintindu-ne cuvântul marelui apostol Pavel: „*Duhul să nu-l stingeți*” [I Tes. 5, 19], să fim bucuroși când suflete dăruite de sus și încălzite de dragoste către Biserică își oferă colaborarea unui înțelegător „apostolat laic”, care animează și această frumoasă și atât de semnificativă adunare a noastră. Mitropolitul Șaguna n'a fost un protestantizant când și-a chemat poporul, prin fruntașii lui, la colaborare cu ierarhia, și organizațiunea pe care ne-a lăsat-o nu este ieșită din făgașele ortodoxiei. Nu vom uita nicicând frumusețea de luptă ce-am dus-o sub pavăza ei, atunci când cu mireni în șirurile dintâi ne-am apărat Biserica, libertatea și drepturile autonome ale ei, și printr'ânsa sufletul neamului. Nu pentru aberații protestantizante, ci pentru ortodoxia credinții și a Bisericii și a sufletului nostru am dat acele lupte, cu sacrificii până la martiriu. Și avem și noi cei de astăzi atâta lumină a teologiei și atâta devotament nedesmințit către ortodoxie, ca să-i putem da întregii noastre obștii credincioase liniștitoare asigurare, că *sfânta noastră Biserică este adevărata Biserică a lui Hristos, coborâtă — cu toată comoara darurilor ei — în mijlocul poporului românesc*.

### Ortodoxia și ideea națională

Prin această precizare sintetică a mea am adus atât de aproape ortodoxia și ideea națională pe cât de strânsă este în realitate legătura dintre ele în viața noastră. Intr'adevăr, în sfera ortodoxiei ca orientare în lume și ca concepție de viață intră și *factorul național*, asupra căruia credința aruncă o lumină caldă și-l adâncește. Noi vedem marea variațiune și bogăția de forme în care se înfățișează popoarele diferind prin originea lor, prin structura lor trupestă și sufletească, prin limbă și obiceiuri, prin trecutului lor, prin conștiința de sine și de misiunea cu care se prezintă pe arena istoriei. Sub raport religios, națiunile se talmăcesc ca totatătea ideii ale lui Dumnezeu, realizate în evoluția creatoare a istoriei. Prin urmare, națiunea, pentru noi,

nu este un accident trecător, nu este ceva ce astăzi există, iară mâine poate să dispară ca o umbră, ci este o realitate care se încadrează în planurile veșnice ale rațiunii dumnezeiești. În factorul național noi vedem elementul individual și elementul general omenesc împreunate într'o sinteză creatoare. Refuzăm să primim opinia, că naționalismul ar fi un punct de vedere învechit și că prin progresele continue ale culturii ne-am apropiat de stadiul unui internaționalism în care caracteristicile deosebiri dintre popoare vor dispărea, prefăcând omenirea într'o masă amorfă sub raport național. O lege biologică ne arată că speciile din natură, cu cât se desvoltă mai mult, cu atât se diferențiază mai mult unele de altele și cu atât se fixează fiecare mai distinct în interiorul său. Această lege biologică mi se pare că se poate verifica și în domeniul vieții popoarelor. Spuneți-mi când au fost popoare ca Francezii, Englezii și Germanii mai naționale în toată ființa lor și mai naționaliste în simțirea lor, ca astăzi, când au ajuns la un nivel atât de înalt al culturii lor? De sigur cultura poate să deschidă căi nouă dela popor la popor și să găsească ideale comune care să le aproprie, dar ea nu șterge ci, dimpotrivă, întărește caracterele cari alcătuiesc ființa națională a fiecărui popor. Iată de ce naționalitatea, cu cât mai mult va progresa cultura, va rămâne o putere constitutivă și determinantă în istoria lumii, iar naționalismul, decurgând din acest fapt al naționalității, va fi un superior principiu etic, care va pune în mișcare simțăminte nobile și generoase, va disciplina individul să-și tempereze egoismul și să se devoteze unor scopuri cari trec dincolo de eul său, în sfârșit o putere care va servi ca îndemn la muncă, la abnegație și jertfe. Ca voință politică se obiectează în alcătuirea de state naționale, care este cea mai firească formă a vieții de stat. Cu tot dreptul zice un teoretician politic de astăzi, că: „În toate epocile istoriei statul și națiunea s'au căutat, pentru a se găsi în sfârșit în forma statelor naționale din zilele noastre” [R. Kjellén]. Când după atâtea jertfe ne-am putut realiza și noi acest ideal, suntem datori să proiectăm asupra statului nostru național tot devotamentul ancorat în profunditatea simțirii noastre religioase și căldura acelor simțăminte de care ori ce organism tinăr are nevoie ca să prospereze.

Astfel factorul național, consfințit în creștinism prin Duhul Sfânt care pogorându-se peste apostoli în limbi de foc a știut vorbi cu fiecare popor în limba sa, în lumina credinții ortodoxe se spiritualizează și primește legături cu veșnicia.

### Componentele substanței românești

*Rasa și ortodoxia sunt componentele originare ale substanței românești.* Printr'una ne-am așezat punctul arhimedic pe pământ, prin cealaltă ni s'a deschis Cerul cu luminile lui — și așa ne-am menținut locul sub soare ca ceea ce suntem și nu ne-am renegat în mijlocul tuturor furtunilor prin care am străbătut. Și numai așa, de s'ar deslănțui toate vrășmașile asupra noastră, prin virtuțile neamului întărite de suflul divin al ortodoxiei, nici porțile iadului nu ne vor putea birui!

Un popor trăiește mai presus de toate prin sufletul său. De aceea, datoria cea mare a clipei de față, înconjurați cum suntem de urletul lupilor sfâșietori din toate părțile, este, să întărim *temeliile sufletești* pe cari se razimă existența acestui neam. Credințele mari sunt forța care dă curaj de viață unei națiuni. Ele o ridică pe culmi de unde ia contact cu valorile cele veșnice și-i împrumută concepția de viață în care-și încadrează idealele sale în traiul pe acest pământ, cu toată povara vremii. Ele îi dau suportul necesar pentru încrederea cu care să se orienteze în această lume și pentru misiunea ce are s'o îndeplinească. Din izvoarele de inspirație ale țințelor supratereștre se desprinde interpretarea înțeleaptă a datoriilor de fiecare zi, răbdarea și pacea sufletească în mijlocul greutăților și suferințelor, disciplina de sine și acceptarea de bună voie a autorității, spiritul de jertfă, entuziasmul și eroismul cerut în clipe hotărâtoare. Devotamentul statornic către neam și profunda iubire de patrie, ca și alipirea către Unsul Domnului, acolo își au razimul și motivarea lor metafizică. În adâncimile sufletești, purificate prin luminile credinții, se stabilesc simțăminte de frățietate și solidaritatea între păturile sociale, cari fac tăria lăuntrică a unei națiuni și o feresesc de conflicte și lupte fratricide. Credința religioasă călăuzește instinctele sănătoase ale rasei și-i țin sufletul într'o atmosferă de spiritualitate, care o face capabilă a se însufleși de bunurile culturii și ale civilizațiunii.

### Înoirea forțelor morale

Trăim zile grele și ele ne obligă să ne coborâm cu cugetul până la ultimele temeuri ale vieții și să deschidem toate izvoarele de înnoire. Altfel ne zbatem în neputință. Ce înseamnă toată tehnica grăbită a legilor, toată echilibristica calculelor bugetare, toată virtuozitatea transacțiilor politicianiste, față de *marea problemă a înnoirii forțelor morale ale neamului*? Fără de acestea nu putem răzbi deasupra presiunii contingentelor zilei și a crizelor de tot felul, care țin în nesiguranță și într'o dureroasă zbuciumare întreaga viață națională. Medicina mai nouă prescrie pentru organismele debilitate terapia cu raze solare de înălțimi. Acest tratament cu raze din înălțimea idealurilor spirituale ne trebuie și nouă pentru înviorarea organismului nostru moral, slăbit de mulțimea boalelor cari l-au copleșit.

### Ortodoxia și „fiara apocaliptică”

Vedeți ce se întâmplă astăzi în lume? Ard în flăcări mistuitoare cupolele parlamentelor și focul s'a întins până la cupolele edificiului social și al vieții naționale a popoarelor. Pe noi ne desparte abia o fâșie de apă de primejdia care ne pânzește ca o fiară apocaliptică toate bunurile spirituale, toată agoniseala moștenită din truda înaintașilor, toată libertatea de curând dobândită cu prețul sângelui, toată demnitatea de oameni, pentru a fi distruse de către brutalitatea monstruoasă a materialismului și ateismului organizat. Pe toate cărările și-a trimis și în țara noastră fanaticii incendiari ai revoluției. Noi cu ce-i ieșim în cale? Cu tulumbe și cu mitraliere și cu francmazoneria luată din cămara de vechituri ale unor culturi supra-saturate? Cu asemenea unelte de sigur nu ne putem împotrivi vântului pustiitor

al teroarei roșii. Ne trebuie un *front unic al sufletelor*, al convingerilor, închiegat printr-o credință care să mute munții și să oprească puvoii cutropitor al barbariei bolșevice. Această credință nu poate să fie alta decât cea sfântă ortodoxie, concrescută cu sufletul nostru, care scăpare s'a făcut nouă din neam în neam și care ne-a mai hărăzit un rol providențial în istoria universală prin acel „atlet al creștinătății” care aici la răscrucea alor două lumi a pus stavilă năvalei amenințătoare a semilunei. Acelaș rol ne revine și astăzi în fața bolșevismului.

### Religiunea — chestie a vieții publice

Dar îl înțelegem și ne pregătim pentru a-l lua asupra noastră? De multeori se vor fi furișat îndoieli și în inimile D-Voastre cu privire la cele ce se petrec la noi. N'ați simțit de atâteaori răceală, ca să întrebuințez o expresie mai blândă, față de instituția Bisericii și chiar față de credința noastră? Nu ni s'a aruncat în față, din fotoliu cu răspundere, sfidătoarea vorbă că „preoția nu este funcțiune esențială în viața noastră publică?” Dar așa au început și n'alte părți curente extremiste de stânga, cu teza că „religiunea este chestiune particulară”, pentru a o declara mai târziu „opiu pentru popor”, și au sfârșit prin a dărâma altarele, a închide bisericile și a ucide pe slujitorii lor. — E religiunea, fără îndoială, și chestiune — să nu zicem particulară, ci — personală, chestiune intimă a conștiinței fiecăruia. Dar din centrul personalității omești, unde-și are sediul, ea își revarsă repercursiunile pe suprafața largă a vieții publice și devine astfel o chestie a familiei, a școlii, a statului, o chestie și un interes vital al întregii națiuni. Încă în vechime a făcut Plutarh afirmațiunea, că ar putea să existe cetăți fără întărituri, fără științe și arte și fără monede, dar nu poate să existe societate omească fără credința religioasă. Intocmai așa ne-am putea închipui statul nostru fără instituțiuni financiare moderne, fără căi ferate, fără poliție, fără stațiuni telegrafice și de radio, dar îmi pare imposibilă existența și prosperitatea lui în luptă împotriva credinței propriului său popor. Dar foc din cer s'ar preface sufletele noastre, când ne-am vedea batjocorită credința. Și când știu ce-a însemnat Biserica și slujitorii ei pentru întreaga viață națională, cu toate ramificațiunile ei, mai ales aici în Ardeal, atunci îmi veți da voie să întreb pe celce ne spune că preoția nu este o funcție esențială: Dar d-ta, domnule, de pe ce țărâmură străine ai căzut, așa pe neașteptate printre noi? Eu însă mă încred în cuvântul Mântuitorului: „Nu poate cetatea a se ascunde deasupra muntelui stând, nici aprind lumina și o pun sub obroc, ci în sfeșnic și luminează tuturor celorce sunt în casă” [Mat. 5, 14—15]. Lumină, care luminează în casa neamului nostru, este pentru noi religiunea.

### Gebt mir grosse Gedanken!

Noi prețuim nespuse de mult munca grea a bărbatilor noștri politici și nu tragem la îndoială patriotismul lor. Dar par'că rămânem uneori totuși cu impresiunea, că programul, de altfel așa de util, de înodare a năcazului țării de pe-o zi pe alta îi copleșește atât de mult, încât foarte cu anevoie găsim răgazul necesar pentru deschiderea orizonturilor sufletești și spre realitățile spirituale. De pe buzele unui

învățat, gata să se nchidă în tăcerea veșniciei, au răsunat cuvintele: *Gebt mir grosse Gedanken!* Dați-mi idei mari! Dați-mi credințe salvatoare, care să ne ridice sufletele pe culmi și să putem vedea *sub specie aeternitatis* lupta după lumină a unui popor care-și înțelege prin credință destinele vieții sale.

În această credință rezidă capitalul tuturor întreprinderilor mari ale acestui neam, capital care nu e atacat de nici-o conversiune, pe care nici moliile nu-l rod, nici furii nu-l sapă și nu-l fură, și care sporește la infinit cu cât mai mult e împărțit cu dărnicie pe seama tuturor.

### Veniți și luați lumină!

Veniți cu toții cei cari ne înrolăm sub drapelul pe care-l înălțăm astăzi, să ne facem purtătorii și răspânditorii comorilor acestui capital spiritual.

Veniți Voi luminații *dascăli* ai Universității și reprezentanți consacrați ai literelor și științei, și primiți mâna unei armonioase colaborări, pe care cu încredere v'o întinde credința și Biserica. Noi n'am oprit pământul să se miște după interpretările noastre și n'am ars pe ruguri știința nimănui. Nu vă cerem altă intuiție despre această lume accesibilă simțurilor decât aceea pe care v'o dă cercetarea experimentală, dar vă rugăm să folosiți rezultatele pozitive ale acesteia ca tot atâtea colonne de pe cari sufletul să-și poată înălța aspirațiunile sale către cer. Voi știți mai bine, că realitățile cele mari și profunde se sustrag metodelor laboratorului, și că credința singură este organul sufletului care le poate capta pentru fericirea oamenilor.

Veniți Voi toți *dascălii* școlii românești și vă formați idealul de educație, care să vă încălzească inimile, în contact cu idealul de viață al dumnezeescului Învățător al lumii.

Veniți Voi *tineri* cari ca o semăntură veselă de primăvară purtați nădejile de mâine ale neamului, veniți și vă adăpați sufletele Voastre însetate din apa cea vie a idealismului credinței și din duhul înviorător al lui Hristos Mântuitorul.

Veniți Voi *fiicele neamului*, cu candelile aprinse v'aproiați de Mirele care vă aduce în dar comoara virtuților pentru fecioare în haină albă, pentru mame bune, pentru soții credincioase și devotate.

Veniți Voi *slujbașii țării* noastre și învățați din înțelepciunea divină ce înseamnă conștiința împăcată a slugilor celor harnice cari n'au îngropat talantul, ci l-au făcut să rodească spre binele tuturor.

Veniți Voi *muncitorii fabricelor și atelierelor*, ca și milioanele celorce răstoarnă brazdele gliei strămoșești și vă apropiați de Fiul Teslarului din Nazaret și de Sămănătorul care-și aruncă sămânța Sa întru nădejde pe câmpiile sufletelor noastre.

Veniți toți *fiii acestui neam* cari în ortodoxa credință ați primit botezul Celuice prin dumnezeasca-I ființă gândurile le înalță și prin ideal și dar de sus le purifică, veniți în marea comunitate a celorce prin rugăciune se închină și prosilăvesc pe Hristos Stăpânul și Mântuitorul sufletelor noastre.

Aici e atmosfera cu aer proaspăt în care energiile se desvoltă, caracterele cresc, se petrece în pace procesul vieții statului, rodește cu îmbelșugare cultura și se bucură sufletul neamului.

Aici lumina și darul lui Hristos se pogoară ca seva cea bună a sufletelor, prin elementul divin al ortodoxiei.

Cu sufletul stăpânit de emoția cuernică din Dumineca Învierii, încheiu apelul adresat întregii obștii credincioase, zicându-i:

Veniți și luați lumină!

## „Frăția Ortodoxă Română”

— Marea adunare din Dumineca Ortodoxiei —

— Constituirea societății —

Ziua de 5 Martie 1933 este, după 1 Decembrie 1918, cea mai mare zi din istoria Ardealului de după război. Cea dintâi ne-a adus unirea cu patria mamă, a doua formează începutul epocii de spiritualizare a vieții românești, întregită în statul nostru național. Bucuria întregirii naționale ne-a făcut să uităm un moment de idealul mai înalt pe care are să-l îndeplinească neamul românesc pe acest pământ; răstimpul ce-a urmat după 1 Decembrie 1918 a fost prea absorbit de preocupările de jos. Ziua de 5 Martie 1933 a însemnat momentul de reculegere și de aducere aminte că unitatea și libertatea națională nu se pot menține fără prezența unui trainic suport religios; că ele nu formează ultimul scop al existenței noastre ca neam, ci sunt un mijloc pentru împlinirea misiunii noastre mai înalte: mărirea lui Dumnezeu și înfrumșetarea spiritului nostru cu tot ce ne putem însuși din strânsa legătură cu el, crearea unei culturi în care să se împreune cerul și pământul românesc.

Mulțimea imensă de intelectuali adunați din toate unghiurile Ardealului cu

acest fel de simțiri, a revărsat peste cetatea foștilor magnați, ce atât de greu se desgheață din răceala-i de străin, o undă de sărbătoare și de emoție sfântă. Teatrul Național nu mai putea încăpea mulțimea însetată de cuvântul părinților ei spirituali. Cu bucurie și entuziasm indescriptibil asculta și sublinia înțeleptele directive și părinteștiile îndemnuri ale iubiților noștri ierarhi. A fost ziua de revenire a fiilor la sânul părinților.

I. P. S. Sa părintele patriarh, PP. SS. LL. părinții episcopi Nicolae al Clujului, Roman al Orăzii, Grigorie al Aradului și-au tălmăcit înălțător bucuria de-a vedea această zi mult promițătoare. Momentul culminant l-a constituit cuvântarea clasică a I. P. S. Sale Mitropolitul nostru Nicolae. Toate marile probleme ale momentului istoric actual au fost scrutate de I. P. S. Sa în legătura lor cu ultimele fundamente ale concepției de viață ortodoxă. Rolul mirenilor în biserică, raporturile lor cu clerul, naționalismul, bolșevismul, știința, politica, toate au fost arătate ce sunt și ce însemnează în lumina credinței bisericii noastre.

*Istoria Ardealului a impus o teologie a Ardealului; o teologie, care răsămându-se puternic în dogmatica ortodoxă, prezintă nuanțe de interpretare ce-o deosebesc de teologia oricărei alte provincii românești. Teologia aceasta, modul acesta de-a înțelege viața în raport cu Dumnezeu, s'a manifestat practic în trecutul Ardealului, neformulată conștient și teoretic. I. P. S. Sa, mai ales în cuvântarea dela Cluj, e cel dintâi care formulează conștient, amplu și documentat această teologie a Ardealului. I. P. S. Sa este primul teolog ardelean; linia trasă de I. P. S. Sa și dedusă din mentalitatea religioasă a Ardealului, va fi linia teologiei ardelen. Despre această teologie e destul să spunem acum că e singura care face posibilă o fecundă acțiune ortodoxă, sprijinită de toți fiii bisericii și întinzându-se peste toate domeniile de viață. Este teologia cea mai cuprinzătoare căci nu uită nici de harul dumnezeesc și de acțiunea lui prin Taine, dar nici de viața socială în universalitatea ei. Această teologie este maximum de ortodoxie actualizată.*

Dumineca ortodoxiei din anul Domnului 1933 va însemna o nouă etapă în istoria bisericii noastre ardelen.

Apelul, lansat de către Comitetul de inițiativă din Cluj, a avut în tot cuprinsul Ardealului cel mai adânc răsunet.

Prima întrupare a «Frăției Ortodoxe Române» a fost un adevărat prilej de înălțare sufletească pentru toți participanții.

Din toate cele cinci eparhii ortodoxe române ardelen au participat numeroși delegați, uniți toți în aceleași cugete și în aceleași simțiri.

#### Sosirea Înălților Ierarhi

Sâmbătă seara cu acceleratul de București a sosit la Cluj I. P. S. Sa Patriarhul țării Dr. Miron Cristea, însoțit de Vicarul Patriarhiei P. S. Sa Arhiepiscopul Titu Simeodrea și de câțiva clerici ai Patriarhiei.

Tot cu același tren, a sosit la Cluj și I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, însoțit de Vicarul Mitropoliei P. S. Sa Arhiepiscopul Dr. Vasile Stan, de Consilierii Mitropoliei, de profesorii Academiei teologice și de un însemnat număr de intelectuali mireni, domni și doamne.

La gară au fost întâmpinați de Comitetul de primire al «Frăției» și conduși în sala de așteptare.

Au fost salutați de bun venit din partea dlui profesor Ion Lupaș; atât I. P. S. Sa Patriarhul, cât și I. P. S. Sa Mitropolitul au răspuns în cuvinte alese, dorind succes Adunării de constituire a Frăției ortodoxe române și împărtaşind arhieresti binecuvântări.

Tot în decursul zilei de Sâmbătă au sosit în Cluj PP. SS. LL. Episcopii Roman al Orăzii, Grigorie al Aradului, Ioan al Armatei, P. S. Sa Arhiepiscopul Andrei Crișanul și PP. CC. LL. Arhimandritii Policarp Morușca și Vasile Lăzărescu.

#### Slujbele dumnezeiești

Privegherea de Sâmbătă seara. Serbările s'au inaugurat cu serviciul divin, oficiat în cele două lăcașuri sfinte ortodoxe din Cluj. Sâmbătă seara, atât în biserica cea veche, cât și în cea nouă s'a oficiat Vechernia împreună cu Litie și priveghere.

La biserica cea veche a oficiat părintele arhimandrit Policarp Morușca dela sfânta mănăstire a Hodoș-Bodrogului, asistat de mai mulți preoți. În cadrele unei înălțătoare cuvântări părintele Morușca a arătat importanța celei dintâi Dumineci a sfântului post, stăruind asupra necesității unei reveniri la Hristos.

La biserica cea nouă slujba dumnezească a fost săvârșită de către părintele arhimandrit Vasile Lăzărescu dela Oradea, asistat de doi preoți și un diacon. La sfârșitul sfintei slujbe părintele Lăzărescu a rostit o impresionantă cuvântare arătând, că întru unirea tuturor fiilor bisericii se consolidează țara și neamul.

#### Liturghiile arhieresti

Conform programului, Duminecă dimineața la ora 8 s'au celebrat, iarăș în amândouă bisericile, liturghii arhieresti, de față fiind un număr de credincioși atât de mare, încât foarte mulți s'au văzut nevoiți să asculte sfintele slujbe din curțile bisericilor.

La biserica cea veche liturghia a fost celebrată de P. S. Sa arhiepiscopul Vasile în fruntea unui sobor de preoți. La finea sfintei liturghii P. S. Sa a rostit o cuprinzătoare cuvântare, [O publicăm în numărul viitor al ziarului nostru]. Răspunsurile liturgice le-a dat excelentul cor condus de dl profesor Petrașcu.

La sfânta liturghie a asistat I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și PP. SS. LL. Ioan și Grigorie.

La biserica cea nouă a oficiat P. S. Sa arhiepiscopul Andrei Crișanul dela Oradea, deasemenea în fruntea unui sobor de preoți, iar cântările liturgice au fost executate cu neîntrecută măiestrie de corul episcopiei sub conducere dlui profesor A. Bena. P. S. Sa arhiepiscopul în cuvântarea rostită la sfârșitul liturghiei a arătat importanța cuvântului lui Dumnezeu, demonstrând, că numai în Evanghelie găsim răspunsul la marile întrebări ale vieții.

Au asistat I. P. S. Sa Patriarhul Miron și PP. SS. LL. Roman, Nicolae și Titu.

#### Deschiderea adunării

După terminarea sfintelor liturghii, la ora 10 a. m. s'a deschis Adunarea în sala Teatrului Națio-

nal. Sala a fost mai mult decât arhiplină, iar pe fețele tuturor celor de față citia dorința sfântă a înrolării sub un steag, care nu poate să ducă decât la biruință. Dintre înalții arhieriei au fost de față: Patriarhul Miron, I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, P. S. Sa episcopul Roman al Orăzii, P. S. Sa episcopul Nicolae al Vadului, Felea-cului și Clujului, P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului, I. P. S. Sa episcopul Ioan al Armatei și P. S. Arhieriei: Vasile de Rășinar, Tit Simeodrea și Andrei Crișanul. Pe scenă, alături de înalții arhieriei, au mai luat loc reprezentanții presei, membrii comitetului de inițiativă și diferiți fruntași ai bisericii.

Înainte de deschiderea Adunării corul episcopiei sub conducerea dlui profesor, A. Bena, directorul conservatorului, a intonat frumosul imn religios: „Tot pământul să se închine Ție”.

După aceasta ia cuvântul P. S. Sa episcopul Nicolae Ivan care rostește următoarea cuvântare:

Înalt Prea Sfințite,

Prea Sfințiți Frați episcopi și arhieriei,

Domnule ministru,

Onor. adunare generală!

Mare și nespusă este bucuria mea, de a putea deschide astăzi în numele comitetului de inițiativă această strălucită adunare generală a românilor ortodoksi din metropolia de dincoace de Carpați.

Bucuria aceasta este cu atât mai mare, când îmi reamintesc, că praznicul zilei de azi se desfășoară pe pământul istoric al Eparhiei Vadului, sfințit prin jertfele pentru creștinătate și neam aduse de nemuritorii Voivozi Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul. Devotați cu tot sufletul nostru tradițiilor sfinte moștenite dela ei, ne-am întrunit astăzi aici în număr impresionant pentru a afirma din nou, în forme trainice hotărârea noastră, de a fi acum și totdeauna luptători entuziaști ai ortodoxiei românești.

Și dacă în hotărârea aceasta trăește instinctul istoric al continuității noastre religioase care nu ne îngăduie să renegăm cel mai scump patrimoniu sufletească al generațiilor apuse, apoi nu e mai puțin adevărat, că ceea ce ne împinge la o luptă nouă sub semnul Crucii, sunt primejdiile reale ce-si flutură aripile negre, peste pământul statului național întregit.

Din cele dintâi clipe ale înfăptuirii unității naționale, dușmani interni și externi s'au așezat la pândă, spre a zdruncina prin acțiuni ascunse sau fățișe patria scumpă, pe care neamul nostru a isbutit să o realizeze după veacuri de suferințe și sângerați fără nume.

Evenimentele triste, dar mult grăitoare din zilele din urmă ni-au dovedit tuturor, că în jurul nostru roesc vrășmășii neîmblânzite, conspirații întunecate și la răspântii fulgeră disordinea comunistă.

Țara este serios amenințată, o vom lăsa să se dărâme?

Nu — niciodată nu!!

Bărbații noștri de stat, cari au răspunderea conducerii, am văzut cu satisfacție, că sunt la postul lor de veghe.

Dar ei vor și înțelege să se bizue pe întreaga conștiință națională a țării, pe sprijinul cald și patriotic al tuturor românilor.

Biserica noastră este cea dintâi care deplin contopită cu viața

și idealurile statului solicită cinstea de a contribui prin forțele ei numerice și morale la împlinirea marilor porunci dictate de gravitatea ceasului de față.

Biserica la rândul ei are convingerea, că enormele dificultăți pot fi stăpânite și biruite de acea energie minunată a sufletului omenesc care este credința religioasă.

Trecutul cu învățămintele lui, prezentul cu durerile lui, ne deschide ochii să înțelegem că cele mai perfecte și îndrăznețe formule omenesti sunt neputincioase, dacă societatea este lipsită de rezonanța sufletească a credinței, ce mută și munții din loc.

Credința însă, nu este o creațiune omenească, ci un dar neprețuit al cerului adus pe pământ prin Isus Mântuitorul lumii. «Fără mine nu puteți nimic», spunea El în o zi ucenicilor săi.

Și câte state nu s'au prăbușit fără urmă, în cursul veacurilor, ca să vedem în schimb supraviețuind victorioasă și tot mai puternică împărăția Lui, concretizată în instituția divină a bisericii.

Ea, — biserica, n'a conceput acțiune omenească, fără a se inspira din izvoarele eterne ale doctrinei Dumnezeiești.

De aceea zicem și astăzi «Mântuirea din suferințele de astăzi, nu este cu puțință de cât prin Hristos, iar Hristos trăește în lume prin biserica Lui.

A întări această biserică, înseamnă a întări statul pe temelia pusă de Mântuitorul lumii. Credința ortodoxă însă este suprema soluție spirituală, ce poate aduce vindecare a durerilor, de care pătimizește astăzi neamul românesc.

Hristos în familie, și în largul vieții publice, — este solia înche-gării noastre naționale.

Să ne apropiem deci de altare în umilință și rugăciune, să ne împărtaşim cât mai des cu trupul și sângele Domnului, să adâncim Sf. scriptură, de unde să învățăm iubirea, adevărul și dreptatea, numai aceste ne vor da suflet nou prin care să înțelegem Țara inimilor noastre.

Să ne facem ostași ai lui Isus, ca să putem deveni restauratorii morali ai vieții noastre naționale.

Intellectualitatea Mitropoliei noastre în iruntă cu cărturarii dela Cluj, a dat semnalul mobilizării sufletești, ca aici să dea viață organizației puternice, sortită să contribuie la biruința ortodoxiei pentru mântuirea statului. Ce gând înălțător și sfânt!

El vine ca o întrupare a îndemnului biblic pus în graiul apostolului Petru. Și voi înșivă clădiți-vă, ca niște pietri vii, în casa duhovnicească, ca să aduceți jertfe spirituale plăcute lui Dumnezeu prin Hristos Isus. (I Petru 2, 5).

Casă duhovnicească vrem să clădim astăzi, nu din pietre fără glas, ci din suflete încălzite pentru credința noastră, ca să urmăm pilda acelor eroi și mucenici, cari fac pentru toate timpurile mândria bisericii ortodoxe din Ardeal.

Această mare hotărâre o luăm în anul, când creștinătatea prăznuiește 1900 de ani, dela strălucita înviere și înălțare a Domnului.

Puterea Duhului Sfânt, care a plutit atunci peste apostoli, să se coboare și aici în mijlocul nostru, întărindu-ne pașii spre o viață creștină.

Din partea mea, ca episcop al locului, simt cea mai mare fericire sufletească în această zi istorică, în fața acțiunii de mâine, pentru refacerea spirituală a neamului nostru.

Închei plin de încredere cu cuvintele Mântuitorului «Îndrăzniți, eu am biruit lumea».

*Implor binecuvântarea lui Dumnezeu, asupra lucrărilor noastre, și declar deschisă adunarea generală de constituire a românilor ortodoci din Mitropolia noastră.*

#### Biroul adunării

După discursul primit cu îndelungate aplauze al P. S. Sale episcopului Nicolae Ivan s'a procedat la alegerea biroului. La propunerea dlui profesor Nicolae Bogdan biroul s'a constituit în modul următor:

Președinte: prof. Ion Lupaș, vice-președinti, dnii prof. Gh. Bogdan-Duică, Nicolae Zigre, Iustin Marșieu, Nicolae Colan și Pavel Liuba. Secretar general dnul Ion Mateiu. Secretari de ședințe dnii: G. Stănescu și V. Vlaicu. Verificatori: dnii: general Hanzu, Ionel Comșa, Alexandru Dragomir și Anton Mandea.

În comisia pentru înscrierea de membri noi au fost aleși dnii Sabin Cioran, Octavian Sglimbea, Eugen Enescu și M. Paraschivescu, iar în comisia de cenzori dnii V. Stanciu, Lucian Borcia, Ascaniu Crișan și Cornel Corneanu.

#### Cuvântul dlui profesor Ion Lupaș

Dl profesor Ion Lupaș, mulțumind pentru cinstea ce i s'a făcut, spune că adunarea marea de azi îl face să se înapoieze cu gândul la un congres din anul 1570, numit congresul biblic, convocat de vlădicul Pavel pentru a determina preoțimea română ortodoxă să cumpere cărți religioase. Importanța adunării generale de azi nu este mai redusă decât a aceluia congres istoric.

Organizația bisericească nu este o chestiune personală, care nu interesează decât lumea preoțească. Ea interesează întreaga lume românească de toate categoriile sociale.

Astăzi lumea e obișnuită a se întreba îngrijorată ce se va întâmpla, când bogățiile materiale ale lumii vor seca, dar nu se întreabă nimeni ce se întâmplă când vor seca izvoarele de bogății sufletești ale omenirii, care totuși este un pericol neasemănat mai mare.

Salută adunarea și îi urează spor la muncă.

#### Telegramele către M. Sa Regele și ministrul cultelor

Dl Dr. N. Metes, citește următoarele telegrame adresate M. S. Regelui și ministrului instrucțiunii și cultelor:

MAIESTĂȚII SALE REGELUI  
CAROL,  
BUCUREȘTI

Intellectualii mireni din mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, întruniți la Cluj în adunarea generală de constituire a societății Frăția Ortodoxă Română, aduc celui dintâi Rege ortodox

al României, simbolului și garanției unității noastre naționale, omagiile neclintitului lor devotament și a hotărârii de luptă în serviciul Tronului și Altarului străbun al Patriei întregite.

Președintele adunării:  
prof. ION LUPAȘ.

Dlul DIMITRIE GUSTI  
ministrul cultelor

BUCUREȘTI

Dela adunarea de constituire a societății «Frăția Ortodoxă Română» vă rugăm să primiți încredințarea distinsei considerațiuni și asigurarea străduinței noastre de colaborare armonică cu toate societățile culturale din cuprinsul țării.

Președintele adunării:  
prof. ION LUPAȘ.

#### Președinți de onoare

Dl profesor Lupaș propune de președinți de onoare ai Asociației pe: II PP. SS. LL. Patriarhul Miron și Mitropolitul Nicolae, episcopii Roman Ciorogariu, Nicolae Ivan, Grigorie Comșa.

Adunarea primește cu mare însuflețire.

#### Discursul I. P. S. Sale Patriarhului Miron

I. P. S. Sa Patriarhul, primit cu mare însuflețire și îndelungate aplauze, a rostit următorul discurs:

*Prea Sfințiți Ierarhi,  
Prea Cucernici preoți,  
Iubiți credincioși,*

Dumineca ortodoxiei este o sărbătoare instituită de biserică pentru a prăznui biruința cultului icoanelor sfinte în contra celor ce au de luptat cu toate mijloacele pentru scoaterea lor din uzul nostru ritual precum și din casele credincioșilor, nevoind a recunoaște, că icoanele cele mai intuitive mijloace într-o neam minti mărețele pilde de învățătură creștină, de fapte strălucite și neasemănate jertfe pentru idealul creștin, ale acelor persoane sfinte pe care le reprezintă în chip văzut. Dar Dumineca «ortodoxiei» ne impune nouă tuturor o îndatorire mult mai generală, anume: de a ne încorda toate puterile, ca nu numai — cultul sf. icoane, ci nici o «iotă sau o cirtă» să se piardă din întreg cuprinsul credinței noastre dreptmăritoare, așa cum o mărturisește biserică noastră ortodoxă și precum am moștenit-o noi dela înaintașii cari ne-au apărât-o în cursul veacurilor cu mari și grele jertfe și ni-au păstrat-o în toată curățenia ei originală apostolică, ca pe cea mai scumpă comoară a sufletului nostru și a vieții poporului nostru, care a dat nenumărate pilde în trecut, că o și iubeste mai mult decât însăși viața sa.

Intru îndeplinirea acestei îndatoriri biserica și organele ei

întâmpină azi mari greutăți; ba prospectele din viitor amenință a deveni tot mai întunecate. Viforul curentelor atee și necreștine usucă în multe suflete floarea credinței de odinioară.

#### Prigoana contra creștinilor

Chiar în vecinătatea noastră am văzut reînviind cu toată furia cruzimile prigoanelor contra creștinilor ca și în primele veacuri ale erei creștine. Nu numai în jurul nostru, ci — durere — chiar și în țara noastră se ivesc tot mai des semnificative simptome de asemenea anarhice porniri cu scopul îndoit de a surpa biserică lui Hristos și de-a distruge ordinea de stat, întronând tirania plină de cruzimi în locul orânduelilor democratice, ce evoluează tocmai în direcția de-a face dreptate tuturor și de-a armoniza interesele diferitelor clase sociale, cari în mod firesc alcătuiesc o țară și un neam, ca fiecare — după aptitudini și muncă — să-și asigure un trai mulțumit.

#### Pericolul sectelor

De altă parte secte — în aparență creștine — conduse de agenți străini de neam și lege, sau de români căzuți în păian-ginișul lor, încearcă a atinge unitatea de credință, deci unitatea sufletească a poporului român, unitate creată tocmai de slujitorii bisericii noastre, căutând a exploata neînțelegerile, ce se ivesc uneori în sinul fiilor aceleiași corporații bisericești și slăbind prin aderenții lor temelia probată a existenței neamului, credința noastră părintească. La aceste se mai adaugă indiferențismul multora față de biserică lor și de interesele ei, cari pe toată linia și în toate zilele sunt avizate la apărarea, ocrotirea, sprijinirea și promovarea lor.

Toate aceste rele trebuie să ne umple de îngrijorare.

#### Datoria credincioșilor

În fața acestor primejdii toți fiii buni ai bisericii noastre trebuie să fie vigilenți asupra trebuințelor vitale ale bisericii lor, să se încurajeze unii pe alții, să se sfătuească asupra mijloacelor de alimentare a iubirii către biserică ortodoxă și așezămintelor ei, de practicare a învățăturilor ei divine, de întărire a conștiinței ortodoxe, ca să devie cât mai lucrător, și de intensificarea forțelor, cari să ușureze bisericii plinirea grelei și îndoitiei sale misiuni în vârtejul atâtor valuri protivnice, de-a educa poporul în sens religios, îndreptându-l pe calea virtuților creștine, din cari în mod firesc isvoresc și virtuțile cetățenești.

În scopul acesta strângerea rândurilor este necesitate imperativă; iar înfrățirea credincioșilor bisericii noastre în gândul lăudabil de-a stăruie «pentru afirma-

rea principiului creștin ca temelie a vieții noastre de toate zilele» — fie publice sau private — însemnează a da bisericii noi forțe sufletești în vastul ei câmp de muncă evanghelică. Astfel biserică va deveni un organism tot mai viu, activ în toate membrele sale constitutive, căci mulțimea fiilor credincioși formează sub conducerea clerului și a ierarhiei din fruntea sa — biserică Domnului, biserică cea vie, după cuvântul și al apostolului Pavel (I. Cor. III-16), «voi sunteți biserică lui Dumnezeu, și duhul lui Dumnezeu sălășluiește întru voi».

Am dat chiar eu înainte cu vre-o 4 ani la sf. Sinod ideea organizării întregii noastre intelectualități ortodoxe de ambele sexe în o mare «Ligă creștină». Deci mă bucur acum, că tocmai intelectualitatea din Ardeal, în frunte cu fruntașii noștri mireni din această capitală, au luat inițiativa de-a face începutul.

Văd ceva foarte firesc în această inițiativă, deoarece biserică ortodoxă română nicăieri n'a suferit în cursul veacurilor trecute mai multe strămtorări, persecuții și nedreptăți ca tocmai în aceste părți ale românismului; și deci tocmai intelectualii de aci trebuie să fie — și sunt — mai convinși de necesitatea unei asemenea organizări. De altă parte fruntașii mireni din Ardeal și Banat încă n'au uitat, ce rol important a avut clerul și biserică ajutată de mireni ei pentru ambele mântuiri ale poporului român; și este deci mai pătrunsă de rostul însemnat și neînlocuibil al acestei biserici și pentru viitorul poporului nostru.

Sunt plăcut atins de faptul că glasul de chemare al fruntașilor mireni de aici, aprobat și binecuvântat de ierarhii săi, a produs un răsunet puternic pretutindenea din Carpați până la Tisa și la Dunăre, alergând în așa mare număr cu drag, chiar și în vreme de iarnă, la această grandioasă manifestație creștinească și frățească, spre a pune temelia «Frăției Românilor ortodoci din Ardeal și Banat» în scopul de-a activa pentru aplicarea învățăturilor evanghelice în viața de toate zilele, de-ale apăra de curentele potrivnice, cari ne năpădesc din atâtea părți și de-a promova interesele bisericii ortodoxe, atât de indisolubil legată de toate fibrele vieții poporului român și de toată munca lui și de rezultatele ei de pe toate tărâmurile.

Și cum intelectualii din aceste părți au întreținut și în trecut cele mai intime legături cu poporul dela țară, fiind aproape toți descendenți din țărani, — nu mă îndoiesc, că activitatea creștină a acestei «Frății de intelectuali» va prinde rădăcini adânci și în masele largi ale păturilor poporului; va pregăti și cultiva terenul pentru a produce

din belșug roadele binecuvântate ale unei vieți creștine pline de iubire pentru tot ce-i nobil și de folos. Neamul și țara vor profita pe urma acestei munci de superioară înțelegere a rosturilor vieții.

Binecuvântez și eu temelia acestei «Frății a românilor ortodocși», scopul ei creștinesc și atât de lăudabil, dorindu-i cele mai bune succese, ca pilda acestei asociații să deștepte conștiința ortodoxă a intelectualilor din toată țara și patriarhia română, încât nu peste multă vreme «Frăția Ardeleană» să se generalizeze și să devie «Frăția românilor ortodocși din întreaga țară și de pretutindenea».

De încheiere rog pe Atotputernicul Dumnezeu cu cuvintele Psalmistului (43—3): «Trimite lumina Ta și adevărul Tău, ca să ne conducă», și prin toate faptele noastre să-Ți putem sluji Ție, acum și pururea. Amin.

#### Discursul I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae

I. P. S. Sa Mitropolitul a rostit discursul pe care îl publicăm în fruntea foii.

#### Discursul P. S. Sale Episcopului Roman

Cu glas tremurător și emoționat, aproape până la lacrimi, octogenarul Episcop Roman al Orăzii a spus următoarele:

*Hristos în mijlocul nostru,  
Luminată adunare.*

Slăviți pe Domnul, împreună cu mine și să înălțăm numele Lui împreună, — spre rugăciune.

Mai tânăr am fost și am și îmbătrânit, și nu am văzut pe cel drept părăsit.

Văzut-am neamul și biserica strămoșească, sub jug străin... Văzut-am lacrimile de tânguire ale fiilor nimăru... Văzut-am eforturile supraomenești de izbăvire, ale celor buni și drepti... Văzut-am și am simțit și bucuria învierii neamului, — împlinitu-s-a toată proorocia.

Toate, Tu ni le-ai dat, Doamne!

Ție mă rog și acum. Fă Doamne ca virtuțile strămoșești, credința, dragostea și nădejdea să încălzească inimile cele rănite ale multora; să înalțe sufletele tuturor și să deștepte în ei râvna pentru învățăturile cele mântuitoare ale legii noastre strămoșești.

Cela ce din prigonitorul Saul, ai făcut pe marele și neîntrecutul Apostol al limbilor, — prin lumina ce ai trimis asupra lui; Cela ce ai luminat pe ceice au căutat înțelepciunea Ta, — trimite lumina Ta cerească și peste inimile și cugețele dreptcredincioșilor Tăi.

Trimite binecuvântările cu

harul Tău cel sfânt asupra celor întruniți aici. Primește, Doamne, ca o jertfă adusă Ție, munca ce vor să o depună pentru neam și lege întru apărarea și întărirea bisericii dreptmăritoare, — izvorul de viață a acestei de Dumnezeu binecuvântată țară care în Tine își pune nădejdea izbăvirii sale de cel rău.

Vremea este a face. Cu frica lui Dumnezeu cu credința și dragoste să vă apropiați de potirul din care părinții voștri au băut, — Amin.

#### Discursul P. S. Sale Episcopului Grigorie

P. S. Sa Episcopul Aradului primit asemenea cu aplauze a rostit o cuvântare, pe care o vom reda în numărul cel mai apropiat.

#### Cuvântarea d-lui Aurel Vlad

Dl Aurel Vlad, fruntașul vieții noastre publice, membru în toate corporațiunile bisericesti, în cadrele unui scurt și însuflețit discurs a stăruit asupra marelui importanțe a acestei Adunări de manifestare a credinței și de refacere morală, fără de care e imposibilă însăși existența statului nostru: Neamului românesc nu trebuie să-i lipsească oamenii, cari să se știe jertfi. Prin constituția lui Șaguna, poporul ortomân din Ardeal a fost încadrat în toate acțiunile chemate să apere viața noastră națională și religioasă. Urmând apelului ce ni s'a adresat și adăpându-ne la izvoarele credinței strămoșești, vom putea rezista tuturor pericolelor, ce ne amenință. Să lăsăm indiferentismul și să ne reîntoarcem la credința cea întru Hristos. Credincioșii mireni români ortodocși asigură pe înalții ierarhi de întreg devotamentul lor și de întreaga lor râvnă întru apărarea credinței strămoșești.

#### Glasul tinerimii universitare

În numele tinerimii universitare au luat cuvântul studenții Grigorie Popa (Cluj), Grigorie T. Marcu, în numele studenților ardeleni de la Facultatea Teologică din Cernăuți și I. Dărăban (Oradea). Toți trei au declarat că tinerimea universitară română îmbrățișează cu căldură ideea renașterii religioase. Studenții doresc să fie și ei ostași devotați și credincioși ai crucii, bucurându-se de curentul regenerării morale și spirituale, pornit în capitala Ardealului.

#### Telegrame și scrisori de aderență. — Închiderea ședinței

S'au citit apoi telegramele și scrisorile de aderență, sosite de la Sextil Pușcariu, I. P. S. Sa mitropolitul Pimen al Moldovei, P. S. Sa episcopii Iosif al Caransebeșului, Nechită al Argeșului și Lucian al

Romanului, de la dl ministru Gusti, dl subsecretar de stat Ion Pop, dl fost ministru Gh. Crișan, dnii Iancu Nistor, Octavian Goga, Asociația clerului ort.-român, etc.

După acestea dl președinte I. Lupaș mulțumind ierarhilor și participanților la Adunare, a închis ședința, anunțând cea următoare pentru ora 4 p. m.

#### Ședința a doua. — Votarea statutelor

Deschizându-se ședința a doua a congresului, dl I. Mateiu face o documentată motivare a proiectului de statute elaborat de către comitetul de inițiativă.

Alcătuitorii proiectului de statute, a spus dl prof. Matei, animat de ideea finală a solidarizării ortodoxe — s'au gândit la strângerea într'un mănunchi a tuturor elementelor intelectuale ale bisericii ortodoxe, sub flamura For-ului. S'au creat prin statute posibilități de afirmare atât pentru sufletul femeii, cât și pentru tineretul academic.

Opera atât de importantă nu putea fi concepută de nimeni, decât în cea mai deplină legătură cu biserica oficială.

Roagă adunarea să renunțe la discuția pe articole și să accepte Statutele în bloc.

Dl prof. Valer Moldovan, citește textul integral al statutelor, care sânt primite cu unanimitate. După aceasta dl președinte Lupaș declară asociația constituită, iar I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae aduce binecuvântarea Sa Adunării.

Dl N. Colan, rectorul Academiei teologice din Sibiu, citește numele membrilor mireni din diferite eparhii ale Ardealului ce vor face parte din comitetul de conducere al asociației, fiind prin aclamații următorii:

Eparhia Cluj: dnii Sextil Pușcariu, Valer Moldovan, Victor Stanciu, Silviu Dragomir și Ion Matei.

Arhidieceză: dnii Gh. Bogdan-Duică, Aurel Vlad, Nicolae Colan, Ion Moșoiu și Aurel Demian.

Eparhia de Orade: dnii Ion Papp, Pompiliu Dan, Teodor Neș, Teodor Popa și Ion Costa.

Eparhia de Arad: dnii Marius Sturza, Iustin Marșieu, Ascaniu Crișan, Gh. Cioban și C. Băran.

Eparhia Caransebeșului: dnii D. I. Murărescu, D. Evuțian, I. Corneanu și Gh. Dobrin.

#### Opera culturală și educativă a bisericii ortodoxe în viața poporului român

Conferența părintelui profesor I. Lupaș o vom publica în numărul viitor.

Dl prof. Dr. P. Meteș aduce mulțumiri dlui prof. Lupaș pentru prea frumoasa-i conferință, oferindu-i în numele prietenilor un admirabil toc de aur.

Dl prof. Gh. Bogdan-Duică propune tipărirea conferinței și răspândirea ei. De asemenea cere tipărirea cuvântării I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae.

Dl Oct. Zglimbea, director de bancă, prezintă raportul Comisiei pentru înscrierea de membri.

Dnul Ascaniu Crișan dă citire apoi următoarei solii:

## Solie

trimisă din Adunarea de constituire a societății mirenilor «Frăția Ortodoxă Română», ținută la Cluj în 5 Martie 1933

către

toți credincioșii Mitropoliei ortodoxe din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș

Biserica noastră ortodoxă este mama iubitoare a neamului românesc. Ea l-a povățuit prin toate încercările și primejdiile înviferatului trecut istoric pe drumul marilor înfăptuiri și al strălucitelor izbânzi naționale. Ea l-a mângăiat în clipele de restriște, înnoindu-i nădejdea în biruința dreptății și s'a bucurat împreună cu el în clipele senine ale acestei biruințe.

Devotata purtare de grije a sfintei noastre biserici ni-a pregătit și unitatea politică, la temelia căreia stau atâtea suferințe și atâtea jertfe curate.

Când această instituție sfântă și-a verificat rostul ziditor și izbăvitor în trecutul vijelios al neamului nostru, nu e decât prea firesc ca și în zilele de cumplite încercări ale prezentului toate nădejdiile înțelepte să fie îndreptate spre scutul divin al aceluiaș așezământ.

Viața noastră particulară și obștească este bătuită de cele mai crude lipsuri și ne cazuri. Pricina acestora trebuie căutată în păcatele care ne întunecă idealurile; de aceea tămăduirea suferințelor nu poate veni decât prin puterile credinței și moralei propovăduite de biserica noastră ortodoxă. Mântuitorul nostru Isus Hristos este și astăzi marele doctor al sufletelor chinuite de povara păcatelor. Evanghelia Lui, tămăduitoare și călăuzitoare către împărăția lui Dumnezeu, trebuie sădită zi de zi în sufletele noastre, în familiile noastre, în viața noastră obștească, pentru că numai astfel neamul nostru se va putea înzdrăveni din nou, ca să fie gata a înfrunta eroic toate primejdiile din oricare parte s'ar ivi ele, amenințând așezământul nostru religios și de neam.

Fiindcă Isus cărmuește și îndreptează cu putere dumnezeiască, nu cu slăbiciune omenească.

Dascălul care se va inspira din iubirea lui Isus față de cei mici, va zidi sufletul tinerimii cu mai multă dragoste și priecere; judecătorul, care se va inspira din dragostea lui Hristos va fi mai drept în judecarea pricinilor omenești; doctorul, care se va inspira din mila lui Hristos, va fi mai devotat în slujba alinării suferințelor.

rințelor; chivernisitorul averii publice cu frica lui Dumnezeu va fi mai cruțător, — cu un cuvânt toate mădularele obștii românești, pătrunse de duhul Evangheliei lui Hristos, își vor împlini slujba cu mai multă însuflețire și cu mai mult devotament, spre binele neamului întreg.

Biserica este chemată să așeze Evanghelia Mântuitorului în centrul vieții noastre și cu ajutorul ei să reînsuflească toate virtuțile neamului. Pentru înfăptuirea acestei opere mărețe însă, puterile și silințele clerului sânt neîndestulătoare. Rezidirea sufletească a neamului reclamă conștiința și devotata împreună lucrare a fiecărui credincios luminat al sfintei noastre biserici. Mai ales prin viața lor trăită în duhul evangheliei lui Hristos și cu duhul eroicelor tradiții românești, intelectualii mireni sânt hotărâți a da nației pilda unei ortodoxii pe cât de active, pe atât pe cuceritoare, reșezând prin ea, în sufletul acestei nații, frica de Dumnezeu și iubirea de oameni, cele două virtuți de căpetenie, în stare să regenereze întreaga noastră viață obștească.

Cine slujește bisericii drept-măritoare, slujește neamului pe care Ea l-a ocrotit și l-a povățuit pe drumul marilor lui biruințe.

Cine este dușmanul acestui așezământ sfânt, este dușmanul neamului și al statului român întregit.

Cu aceste gânduri am întemeiat la Cluj în Dumineca ortodoxiei (5 Martie) 1933, Asociația creștină „Frăția Ortodoxă Română” a credincioșilor mireni din cuprinsul Mitropoliei Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, — și cu binecuvântarea înalților noștri ierarhi, pornim lupta cea sfântă a credinței mântuitoare, nădăduind că bunul Dumnezeu va binecuvânta cu roduri îmbelșugate silințele noastre.

Toți ceice vor sprijini, cu cuvântul și cu fapta lor înțeleghătoare, scopurile creștinești ale «Frăției Ortodoxe Române», vor face slujbă plăcută lui Dumnezeu și folositoare neamului!

#### Consiliul general

După închiderea Adunării din din partea prof. Lupaș, Comitetul de direcție s'a constituit astfel:

Eparhia Cluj: Sextil Pușcariu, Ion Mateiu, Valer Moldovan, Silviu Dragomir, Victor Stanciu.

Arhiepiscopia Sibiu: Gh. Bogdan-Duică, Aurel Vlad, Nicolae Colan, Ion Moșoiu, Aron Damian.

Eparhia Oradea: Dr. I. Papp, Nicolae Zigre, Gen. Negulescu, Th. Neș, Gh. Crișan.

Eparhia Arad: Profesorul Dr. Mariu Sturza, Ascaniu Crișan,

Iustin Marșeu, Pómpiliu Cioban, Coriolan Baran.

Eparhia Caransebeș: Dr. C. Morariu, Dr. Gh. Dobrin, Petru Corneanu, Cornel Cornean, Dr. P. Liuba.

Președinte: Sextil Pușcariu  
Secretar general: I. Mateiu  
Cassier central: Eugen Beșa.

#### Comitetul de direcție

Sextil Pușcariu, Ion Mateiu, Victor Stanciu, Valer Moldovan, Silviu Dragomir, Gh. Bogdan-Duică, Mariu Sturza, Dr. Ion Papp, Dr. Pavel Liuba.

#### Concertul corului episcopiei ort. din Cluj.

Duminecă seara, la ora 9, s'a ținut, în sala Prefecturii județului, un concert dat de Corul miot al Episcopiei care a fost dirijat de către dl prof. A. Bona, Rectorul Academiei de muzică și Artă dramatică. Programul a cuprins selecte bucăți din Kreutzer, Muzicescu, Bortniansky, N. Popovici, I. Vidu, A. Bona, I. Mureșan și G. Dima. A fost un concert care în prima lui parte religioasă a înălțat sufletele, smulgând asistenței aplauze izvorâte dintr-o adâncă sinceritate și admirație pentru acest cor. În deosebi s'a remarcat executarea „Concertului bisericesc” al lui Gh. Muzicescu. Partea a II-a a programului a constituit-o bucăți de muzică românească, altoită pe cunoscute poezii populare. Un adevărat succes a cunoscut dirijorul atunci, când corul i-a cântat cunoscutele anii „La Fântână” și „Badea meu” precum și dșoara Emilia Popovici cu frumos glas de soprană.

Concertul a fost un moment de înălțare sufletească la un nivel tot așa de ridicat ca tot ceea ce s'a realizat în această Duminecă a Ortodoxiei la Cluj.

#### Suportăm sacrificiile, dar cerem dreptate!

Asociația clerului «Andrei Șaguna», Sibiu, a trimis: dlui prim-ministru, dlui ministru al finanțelor, și dlui ministru al instrucțiunii și cultelor, următoarea adresă:

Mizeria materială în care a fost adusă preoțimea noastră, prin nenumăratele amputări la salarii, a ajuns de-a dreptul insuportabilă. Pentru a sublinia gravitatea acestei situații, nu Vă reamintim decât două cifre, de o tragică elocvență: Un preot cu studii complete (baccalaureat și Academia teologică) și cu patru gradații are un salariu lunar de Lei 3039, iar un preot cu studii complete, fără gradații, are un salariu lunar de Lei 2104.

Acest salariu nu e sporit aproape de loc prin venitele episcopiei, întrucât sărăcia cumplită, în care se sbate obștea credincioșilor noștri dela sate și orașe deopotrivă, nu îngăduie acestor credincioși să contribuie aproape cu nimic la susținerea văstarilor lor sufletești.

În aceeași situație insuportabilă ajung Consilierii noștri eparhiali prin eventuala tăiere a gradațiilor, asigurate de altfel prin Legea de armonizare (Art. 15, 17, 19, 21 anexa VII tabela B. Nr. cor. 24) publicată în Monitorul Oficial din 1 Iunie 1927, întrucât acești consilieri nu au nici un alt izvor de venit, în afară de slujba pentru care primesc salariu dela stat: nici paro-

hie, nici catedră, nici alte însărcinări bugetate.

Greutățile materiale pe care sânt siliți să le suporte slujitorii sfintei noastre biserici, se îndoiesc atunci când subliniem cu justificată durere degradarea morală la care au fost aduși acești slujitori prin cele două curbe speciale (de 15% și 12%) care nu au fost aplicate decât la salariile preoțești.

Preoțimea noastră a fost și este gata oricând să suporte orice sacrificii, dar așteaptă ca pe urma apostolatului ce-l săvârșește să fie tratată cel puțin la fel cu celelalte categorii de slujbași al țării.

În consecință Vă rugăm, domnule Ministru, să binevoiți a dispune:

1. Să se achite restanțele (pe 4—6 luni) de salarii preoțești;

2. Să nu se mai aplice cele două curbe pe cât de speciale, pe atât de nedrepte la salariile preoțești;

3. Să se bugeteze gradațiile, asigurate prin lege, ale Consilierilor eparhiali.

Altfel, slujitorii sfintei noastre biserici vor fi puși în imposibilitate de a-și împlini misiunea lor în slujba mântuirii sufletelor și a statului.

În nădejdea împlinirii acestor juste revendicări, Vă rugăm, Domnule Ministru, să primiți asigurarea deosebitei noastre considerații.

Sibiu, din ședința Comitetului Central al Asociației clerului «A. Șaguna» ținută în 5 Martie 1933.

Președinte:

[ss] Prot. Dr. Gh. Ciubandu

Secretar general:

[ss] Prof. N. Colan

#### Frații de pretutindeni — la congresul „Frăției”

Importanța cu adevărat epocală a manifestației ortodoxe dela Cluj și a misiunii înalte ce-o are noul așezământ de cultură creștinească și românească se tâlcuiește admirabil și prin faptul, că la această grandioasă serbare a sufletului ortodox de dincoace de Carpați au participat — spre justificata noastră bucurie — frați din toate părțile României întregite.

La congresul „Frăției ortodoxe române” am remarcat prezența următoarelor personalități distinse de dincolo de Carpați:

Din București: Arhiepiscopul Tit Simeodrea, vicar arhiepiscopesc, Arhim. I. Scriban, profesor universitar, dl Gheorghe I. C. Brătianu, prof. univ. președintele partidului național liberal, dl General Arthur Văitoianu, fost președinte al Consiliului de miniștri, dl Nichifor Crainic, prof. univ. și director al ziarului Calendarul, ziar care poartă o așa de eroică luptă pentru creștinarea vieții noastre publice prin inepușabila forță spirituală a ortodoxiei și dl C. Banu, fost ministru al cultelor.

Din Iași: dl C. Toma, deputat și membru al congresului național bisericesc.

Din Basarabia: dl Prof. Șt. Ciobanu, membru al Academiei române.

Din Bucovina: Un țaran, al cărui nume ne scapă, dar care nu lipsește dela nici o manifestație re-

ligioasă de proporții mai mari, ori unde ar avea loc. [A participat și la pelerinajul din Ierusalim și la adunarea „Oastei Domnului” din Sibiu].

Participarea fraților din toate părțile țării, la congresul FOR-ului din Cluj este în linia măreției noastre tradiții ortodoxe-naționale.

Intr'adevăr toate faptele mari din viața neamului au răsărit din strălucita solidaritate spirituală a tuturor Românilor. Congresul dela Cluj a confirmat acest adevăr încă odată.

Noi legăm cele mai frumoase nădejdi de împrejurarea aceasta:

Solia dela Cluj va fi purtată de entuziaștii ei misionari din toate părțile pământului românesc.

**Comisiunea româno-jugoslavă.** Întrunită la Belgrad, a încheiat o serie de convenții între România și Jugoslavia. Astfel, s'a semnat convenția prin care se rezolvă problema învățământului românesc în ținuturile rămase pe teritorul jugoslav în sensul că statul vecin și-a luat obligația de a întreține școlile românești de acolo cu predarea în limba română. În afară de școlile existente care cad în sarcina statului jugoslav, România va mai putea înființa școli particulare (primare) întreținute de statul nostru. S'a admis ca pentru jurisdicția canonică a românilor ortodocși în teritoriul jugoslav să ia ființă la Chichinda Mare un episcopat român, așa cum funcționează la Timișoara un episcopat sârbesc.

**Intrunire politică** va ținea în 17 Martie, Vineri, în Sibiu, partidul național liberal de sub conducerea dlui Gheorghe I. Brătianu, care împreună cu alți fruntași, dela centru și din județ, vor lua cuvântul în această adunare.

#### Dela Societatea română de înmormântare din Sibiu

Membrii societății sânt rugați a se întruni în adunare generală ordinară Duminecă la 19 Martie 1933 la ora 4 d. a. în sala festivă a Reuniunii meseriașilor români (Sibiu, strada Brukenthal Nr. 17) cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul general despre activitatea societății în anul 1932.

2. Raportul comisiei cenzorilor asupra bilanțului și inventarului, încheiate la 31 Decembrie 1932, aprobarea lor și descărcarea direcțiunii și a comitetului, pe baza propunerilor comisiei cenzorilor.

3. Stabilirea bugetului pentru anul 1933 pe baza proiectului prezentat de comitet.

4. Hotărâre asupra propunerilor prezentate de comitet în legătură cu raportul general și asupra altor eventuale propuneri prezentate comitetului în termenul prevăzut în statut.

5. Alegerea unor membri în comitet în urma sortării ce se va face în adunarea generală ordinară dintre membrii actuali ai comitetului.

6. Alegerea comisiei cenzorilor. Sibiu, 9 Martie 1933.

TIMOTEI POPOVICI, președinte.

#### Publicație de licitație

Biserica ortodoxă română din Petrești dă în licitație publică lucrul de zidărie și lemnul de construcție dela Casa Culturală din Petrești; zidul pro metru cub și lemnul pro metru patrat.

Licitația se va ține în 19 Martie 1933, ora 3 p. m. în Biserica.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea zilnic la Of. parohial.

[4] 1—1

COMITETUL.

**„ALBINA“** institut de credit si de economii în SIBIU

Nr. 6141/1933.

# CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «ALBINA» sunt invitați în virtutea §-ului 19 din statutele societății la

## a LX-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Sibiu, **Joi, în 30 Martie 1933, la ora 9 a. m.,** în sala «Unicum», etaj, strada Tribunei Nr. 6—8, cu următoarea

## ORDINE DE Z1:

- |                                                                                                                                              |                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| 1. Deschiderea și constituirea adunării generale ;                                                                                           | 3. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori ; |
| 2. Raportul general al Consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe anul 1932 și raportul Comitetului de cenzori ; | 4. Distribuirea beneficiului net ;                                        |
|                                                                                                                                              | 5. Fixarea prețului marcelor de prezență ;                                |
|                                                                                                                                              | 6. Integritatea Consiliului de administrație.                             |

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §§-ii 22, 23 și 25 din statutele societății, trebuie să depună acțiunile și plenipotentele cel mult până luni, în 27 Martie a. c., la 6 ore p. m., la cassa Centralei noastre în Sibiu.

Depunerea acțiunilor respective a plenipotențelor în scopul indicat se poate face și la filialele din Brașov, București, Cluj, Dicio-Sânmărtin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș, și Timișoara, precum și la băncile „Ardeleana” din Orăștie, „Furnica” din Făgăraș și Banca Românească din București, în acest caz însă cel mult până Joi 23 Martie a. c., la 12 ore.

Sibiu, 27 Februar 1933.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

## CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

[illegible]

## Fondul de pensiuni al functionarilor institutului

|                                       |              |                                                                             |              |
|---------------------------------------|--------------|-----------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Pensii plătite în cursul anului 1932  | 2.283.980,-  | Starea la finea anului 1931 a fost                                          | 22.187.802,- |
| Starea fondului la finea anului 1932: |              | Dotațiuni dela „Albina”, contribuțiunile funcționarilor institutului, divi- |              |
| în Efecte publice și acțiuni          | 14.102.847,- | dende și dobânzi                                                            | 3.469.025,-  |
| în Depunere la „Albina”               | 9.270.000,-  |                                                                             |              |
|                                       | 23.372.847,- |                                                                             |              |
|                                       | 25.656.827,- |                                                                             | 25.656.827,- |

Sibiu, la 31 Decembrie 1932.

**Dr. I. Beu m. p.,**  
prezidentul Consiliului de administrație.

**I. Vătășianu** m. p.,  
director general.

**C. Popp** m. p.,  
director executiv.

**Ioan Rebeaga** m. p.,  
directorul contabilității, expert-contabil.

*Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.*

Sibiu, la 1 Martie 1933.

COMITETUL DE CENZORI:

**Dr. Ioan Bunea** m. p., preşedinte.

**Dr. Nicolae Schiau** m. p.

**Matelu Jiga** m. p.

## Raportul comitetului de censori

*Onorată adunare generală!*

Subsemnatul Comitet de cenzori, am examinat conturile „Bilanț” și „Profit și Pierdere” pe anul 1932 ale institutului de credit și de economii „ALBINA” Sibiu și le-am aflat în consonanță cu registrele.

Referitor la împărțirea profitului net de Lei 6.158.429.—, ne alăturăm propunerii Consiliului de Administrație, pe care o recomandăm spre primire și anume Lei 3.183.429.— să se treacă la Rezerve pentru creanțe dubioase și Lei 2.975.000.— să se reporteze pe anul 1933.

Vă rugăm deci, ca aprobând Bilanțul pe 1932 să dați atât Consiliului de administrație, cât și Comitetului de cenzori descărcare pentru gestiunea lor pe anul 1932.

Sibiu, 1 Martie 1933.

COMITETUL DE CENSORI:

[3] 1—1

**Dr. Ioan Bunea** m. p., preşedinte.

**Dr. Nicolae Schiau m. p.**

**Matel Jiga m. p.**

**Reproducerea nu se onorează.**

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.